

ז' תמוז, תשע"ט 10 יולי, 2019

"מאבק אחד רב-חזיתי על שוויון ערך האדם"

פעולה בעקבות הריגתו של סלמון טקה ז"ל

מטרות:

1. יצירת מרחב בטוח וקבוצתי להתייחסות משותפת לאירועי הימים האחרונים.
2. יצירת עולם מושגי משותף לעיבוד המצב המפלה כלפי הקהילה האתיופית כחלק ממאבקנו על ערך שוויון ערך האדם.
3. הכרעה קבוצתית להמשיך ולהאבק באפליה, בגזענות ובאלימות בכל מקום בו הן מרימות את ראשן המכוער, בדגש על מפעלי הקיץ הקרבים.

הקדמה למדריך.ה:

החלטת הועידה העשירית בנושא מאבקים משותפים: התנועה היא תנועת נוער עצמאית, פוליטית, בלתי מפלגתית ובעלת עמדה בסוגיות הבערות שעל סדר יומה של החברה הישראלית, לכן תשתתף התנועה במאבקים על דמותה של החברה הישראלית ותוביל מאבקים כאלה. התנועה רואה במגוון המאבקים נגד אפליה ונגד ניצול של קבוצות באוכלוסייה חלק ממאבק אחד רב-חזיתי על שוויון ערך האדם.

תנועת הנוער העובד והלומד וחיבת בני המושבים כואבות את מותו המזעזע והטרגי של סלמון טקה ז"ל. סלמון, שיצא לבילוי במועדון נוער, נורה למוות בידי שוטר ולא שב לביתו. מקרה זה הוא לא יחיד במינו, הוא חלק מרצף מקרים וממגמה של שיטור יתר ואלימות כלפי צעירי הקהילה האתיופית. אנחנו דורשים ממשטרת ישראל לחקור את המקרה עד שורש האמת ולטפל בבעיות העומק שגרמו לו! אסור שמקרה כזה יחזור על עצמו! לא נעמוד מנגד, ונתנגד לכל גילוי אלימות וגזענות! משתתפים בצערה של משפחת טקה ושולחים את תנחומינו העמוקים.

פעולה זו בנוייה ממספר כלים חינוכיים לבחירתכם, אין חובה להשתמש בכלם וכל כלי חינוכי (ההצפה, הכתבה, הסרט והשיר) מביא איכויות שונות/ מתאים למיקום בו אתם נמצאים. מומלץ להשתמש בלפחות שניים מתוך הארבעה כלים ולאחר מכן להגיע לחלק המסכם.

חלק א' (בחרו לפחות שתי מתודות):

אמרי: אני מניחה שאתם שומעים בחדשות וברשתות החברתיות על מות של סלמון טקה ז"ל, אולי חלקכם אף השתתפתם בהפגנות השונות. רציתי שנתכנס כקבוצה ונדבר על כל זה.

- א. **פזרו על רצפת החדר מגוון מילים המתארות תחושות שונות** ובקשו מכל חניך וחניכה לבחור מילה שהם מזדהים איתה ולשתף. **אפשרות שנייה:** היא לבקש מהחניכים להסתובב ברשתות החברתיות ולבחור כתבה או פוסט שמציפים בהם את אחת המילים המפוזרות על הרצפה ולשתף.

- **המילים:** כעס, פחד, חשש, זעם, גזענות, אפליה, שוויון, מאבק, שנאה, משפחה, כאב, ברור, מפתיע, ייאוש, הדרכה, חינוך, הגנה, ציונות, עתיד, חיים, ילדים, חניכים, קן, סניף, פעולה, אלימות.

ב. קראו ביחד את הכתבה 'שנים מדממות' שהתפרסמה ב-1.7 ב YNET על יחסי המשטרה ויוצאי אתיופיה (מצ"ב)

- מה התחושה שקריאת כתבה זו מציפה בכן?
 - אם הייתם שר החינוך – כיצד הייתם אתם מתמודדים עם מציאות שכזו?
- ג. צפו ביחד מקטע מתוך הסרט "עין שחורה עין כחולה" שזכה במקום הראשון ב'דוקאביב' 2018 (אופציה קצרה מדקה 08:23-03:12. או לצפות בכל הסרט 12 דק)**

למדריכה: מטודה זו מופנת בעיקר לחניכים בוגרים, בגילאי 17-18 חשוב מאוד לצפות בסרט מראש ולחשוב האם ישנם חניכים או חניכות שסרט זה עלול להיות קשה בעבורם. זהו סרט דוקומנטרי המורכב מארבע עדויות של בני נוער מכפר הנוער קריית יערים המספרים על מפגשים אלימים עם המשטרה.

- איך זה מרגיש לצפות בזה?
- מה מציפים בני הנוער, מה הם חווים, איך נראית שפת הגוף שלהם?
- מדוע לדעתכם בחרו הבמאים לשים שם קטעים מהמחאה באמצע הסרט? מה הקשר בין הסיפורים שהחברים מספרים להתעוררות המחאה?
- אם הייתם שר החינוך – כיצד הייתם אתם מתמודדים עם מציאות שכזו?

ד. האזינו ביחד לשיר 'עוד אח אחד ירד אל הקבר' של הדג נחש

- האזינו לשיר בהאזנה ראשונה – ניתן גם לצפות בקליפ.
- חלקו את המילים ובקשו מכל אחד לבחור שורה אחת שתפסה אותו בהקשר של הימים האחרונים ומותו של סלמון טקה ז"ל ושתפו.
- מה השיר מנסה לומר לנו?

ה. קראו יחד התבטאויות מהרשת של אנשים הקוראים להמשיך ולהפגין ללא אלימות.

- על מה קול הזעקה של יוצאי אתיופיה.
- מה הקריאה של שני אדגה (חברת תנועה משכבת ת' המשרתת בנח"ל - נספח ג') כלפי כלל החברה הישראלית? מה אופי המאבק המבוקש בפוסט שלה? "אין לי ארץ אחרת".

חלק ב- חלק מסכם ויציאה לפעולה:

1. שאלו:

- מה תפקידנו כחניכים ומדריכים בתנועה, כמי שמובילים את הקהילות שלנו ביחס למציאות שהצפנו פה?

- איך אפשר להלחם באפליה, הגזענות, האלימות והמוות המיותר? מה כוחנו המשותף ביישובים, במועצות?
- **אמרי:** "כפי שראינו, מותו של סלמון טקה ז"ל הוא חלק מרצף של מקרים אלימים. בשנת 2015 התעוררו הפגנות של יוצאי אתיופיה בכל רחבי הארץ בעקבות אלימות המשטרה.
- אני רוצה להזמין אתכן לעשות מעשה הקיץ כדי להלחם בגזענות כיישוב/ קן / סניף / מועצה / קבוצה/ צוות.
- יציאה לרחובות – התארגנות חברתית לא אלימה למחאה על האפליה והאלימות.
- פוסט פייסבוק והצטרפות לקבוצות הפעילות ברשתות החברתיות.
- פעילות מיוחדת נגד גזענות לחניכים במחנה ד'ו', בפעילות הקיץ המועצתית (אולי סביב השיר "אתה פלא").

ז. סיכום:

- התפקיד של המשטרה זה לשמור עלינו. על כולם, ועל כל הנערים והילדים בחברה הישראלית.
- מציאות בה המשטרה נתפסת כגורם מאיים על ידי אוכלוסיות שונות היא מצב בלתי נסבל.
- לגזענות המכוערת פנים רבות ולצערי יש אנשים בארצנו היקרה שבעקבות צבע עורם נחשבים חשודים או מסוכנים ביניהם גם חניכים ומדריכים רבים בתנועה שלנו.
- עלינו כחניכים בתנועה משמעותית בחברה הישראלית להתחייב להתמודד עם מציאות זו ולחנך למציאות טובה יותר, מציאות ששוויון ערך האדם במרכז.
- אנחנו נמצאים רגע לפני פעילויות הקיץ, ואני רוצה לבקש מכם שבכל מקום ניאבק בגזענות יחד ונמשיך להפוך למקום טוב יותר את היישובים שלנו, את החניכים שאתם מדריכים, כמקום בטוח ללא אפליה, גזענות ואלימות.
- אני פה בשבילכם לכל תחושה, מחשבה או רעיון שעולה לכם.

עלה והגשם!

שנים מדממות: ירי ואלימות שוטרים כלפי יוצאי אתיופיה

היחסים בין יוצאי אתיופיה למשטרה נמצאים כבר כמה שנים במשבר. מהמעצר והמוות של יוסף סלמסה לפני חמש שנים, דרך הכאת הקצין המצטיין והירי ביהודה ביאדגה, ועד לירי הקטלני של סלומון טקה בחיפה בידי קצין משטרה
ynetפורסם: 01.07.19, 09:49

האירוע שבו נורה למוות [סלומון טקה](#) ז"ל אמש (א') בקריית חיים שבחיפה מצטרף לשורה של אירועים בחמש השנים האחרונות שבהם הותקפו צעירים יוצאי אתיופיה על ידי אנשי משטרה. מקרים של ירי לעבר צעירים, מכות ואמירות פוגעניות מצד המשטרה הובילו את העדה לא פעם לצאת לרחובות בדרישה לשינוי המצב.

(צילום: גיל נחושתן)

התקרית המשמעותית ביותר שגרמה להחרפה ביחסי יוצאי אתיופיה והמשטרה הייתה בתחילת 2014. [יוסף סלמסה](#) ז"ל, נעצר בחשד לפריצה, ולאחר מכן טען כי סבל מאלימות קשה מצד השוטרים, כולל חשמול באקדח טייזר, שהובילה לאשפוזו בבית חולים. אביו העיד במחלקה לחקירות שוטרים כי עם הגעתו לתחנת המשטרה, הוא מצא את בנו מוטל פצוע מחוץ לתחנה, והוסיף כי רק לאחר זמן רב הוא פונה לבית החולים מבלי ששוטר התלווה אליו.

ביולי 2014 נמצאה גופתו של סלמסה במחצבה באזור בנימינה. בחקירה נקבע כי אין חשד לפלילים, ובמשטרה העריכו כי התאבד, אולם במשפחתו סירבו לקבל את המסקנה. לפני מותו התלונן סלמסה במח"ש על היחס שקיבל, אך התלונה לא טופלה והתיק נסגר. באוקטובר 2017 הודיע היועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט, כי החליט לדחות את ערר המשפחה, בטענה שאין ראיות להעמיד לדין פלילי את השוטרים שעצרו אותו.

יוסף סלמסה ז"ל(מתוך פייסבוק)

התיעוד עורר סערה במדינה. האלימות כלפי פיקדה הייתה הטריגר להפגנות העדה האתיופית אז בכל רחבי הארץ, במחאה על האלימות כלפי בני העדה על-ידי שוטרים.

מחאת יוצאי אתיופיה ב-2015(צילום: מוטי קמחי)

אלפי מפגינים **גדשו** את כיכר רבין בתל אביב, זרקו אבנים אל השוטרים ופצעו עשרות מהם. אותה הפגנה נמשכה 10 שעות, והיא הובילה לכמה נספחות.

אלשיך על יוצאי אתיופיה: "טבעי שחושדים בהם יותר"

באוגוסט 2016 עורר מפכ"ל המשטרה דאז, **רוני אלשיך**, סערה כשאמר כי "כאשר שוטר פוגש חשוד מטבע הדברים המוח שלו חושד בו יותר מאשר היה חושד בו אילו היה מישהו אחר, זה טבעי", בהתייחס ליוצאי אתיופיה.

אלשיך הוסיף לנתח את הסוגיה וטען כי "בכל המחקרים הקרימינולוגים בעולם מוכח שמהגרים מעורבים יותר בפשיעה מאשר אחרים, זה לא צריך להפתיע. בנוסף, בכל המחקרים מוכח שצעירים מעורבים יותר בפשיעה. נוצר מצב שקהילה מסוימת מעורבת בפשיעה. זה היה בכל העליות".

לבסוף חזר בו מההתבטאויות והתנצל בפני יוצאי אתיופיה. הוא אף הבטיח כי יבצע עבודה מעמיקה בכל מחוזות המשטרה כדי לבחון אילו תיקים קיימים נובעים משיטור יתר. לדבריו, "לא הייתה חלילה כל כוונה לפגוע, אלא להציף את הבעיה על מנת לקדם פתרונות מוסכמים".

בינואר האחרון שבו המשטרה ובני העדה להתכתש, בעקבות הריגתו של **יהודה ביאדגה** בבת ים. במשטרה טענו כי הוא איים בסכין שלופה על שוטרים ונורה על-ידי אחד מהם, אך במשפחתו זעמו: "כשמחבל בא לפגוע אומרים 'אל תירו', וגם אם יורים זה לרגליים. כשאזרח בא - יורים לפלג הגוף העליון".

יהודה ביאדגה

ביאדגה אחז בסכין במרחק כמה מאות מטרים מביתו, ושוטרים שהוזעקו למקום סרקו אחריו. לבסוף, אחד השוטרים איתר אותו וקרא לו לזרוק את הסכין באופן מיידי. לטענת השוטר, ביאדגה רץ לעברו עם הסכין ולכן ירה בו במרכז הגוף. עדי ראייה אמדו את המרחק בין השניים במטרים ספורים.

לאחר מותו של ביאדגה חידשו יוצאי אתיופיה את המחאה נגד המשטרה, ואלפים הפגינו במשך קרוב לשש שעות בשקט מופתי ברחבי תל אביב. חלקה האחרון של המחאה היה אחר, וכלל התפרעויות של עשרות, יידויי אבנים, ניפוץ שמשות ושריפת פחים. שוטרים נפצעו ומפגינים נעצרו.

כחודשיים לאחר מותו של ביאדגה הודיעה המחלקה לחקירות שוטרים למשפחתו כי לא נמצא חשד לביצוע עבירות פליליות על-ידי השוטר שירה בו למוות. משפחתו של ביאדגה זעמה על ההחלטה ואחיו טען כי במח"ש "לא חקרו את מה שהיה שם".

הדג נחש / עוד אח אחד

עוד אח אחד ירד אל הקבר
ומאמא בוכה היא בצעקות שבר
עוד אח אחד ירד אל הקבר
את זעקות אבא שומעים מכל עבר
בן אדם למה זה ליבך כמו קרח
האם נהנה אתה להיות לרוצח
אוזניים השומעות איומים מפיד
מדוע תדבר כך אני אחיך
כל צד טוען שרק אצלו האמת
ובכל יום שעובר עוד חף מפשע מת
הורג אנשים לא אכפת לך כלל
לירות בבני אדם איך אתה מסוגל
אמא כואבת ועוד ילד יתום
והמדרכה שוב בצבע אדום
החיים חשובים הם ובעלי ערך
רצח והרג זו איננה הדרך
עוד אח אחד ירד אל הקבר
ומאמא בוכה היא בצעקות שבר
עוד אח אחד ירד אל הקבר
את זעקות אבא שומעים מכל עבר
ילד מה קורה לך איך השתגעת
לאיזה מצב אחי תראה הגעת
לא מעניין אותך הכל כבר מותר
בעיניים שלך מבט אפל וקר
תחשוב על העתיד ועל יום המחר
לנסות ולשנות אף פעם לא מאוחר
כל עם ישראל די לכל האלימות
לא רוצה לראות עוד בן אדם שימות
נגלה רחמים נגלה רחמנות
במקום להתחמם נגלה חמימות
כל דם שנשפך מותר שובל ריקנות
ובעד ארצנו טוב לחיות לא למות

עוד אח אחד ירד אל הקבר
ומאמא בוכה היא בצעקות שבר
עוד אח אחד ירד אל הקבר
את זעקות אבא שומעים מכל עבר

אולי הגיע עת לשאול שאלות
כמו כמה זמן נוכל כך להמשיך ולחיות
והאם המלחמה שבגבולות מנותקת
מהאלימות שאת חיינו משתקת
נראה שהמתח פה אף פעם לא נגמר
פישי הגדול היה זה שאמר
שכולנו שווים בסופו של דבר
אז מדוע זה את זה נשיב אל עפר

Shani Adgeh

22 דקות •

...

ושתדעו שכשאני יצא למועדון שרוב האנשים בו הם אתיופיים, חיכו שוטרים בניידות בחוץ לקראת סוף הערב. ושתדעו שהורים לילדים בגן בפתח תקווה לא הסכימו לישבו לצד ילדיהם על הספסל בגן, ילדים אתיופיים. ושתדעו שכשההורים שלי רצו לתרום דם לפני כמה שנים, לא הסכימו להם. זוהי המקרה הטוב, כי לאחרים נתנו ואז זרקו את השקית.

אני רוצה שתדעו, תאמינו ותפנימו שיש הבדל משמעותי ביחס של הרבה מאוד גורמים במדינה כלפי שחורים וכלפי לבנים.

אני עומדת לסיים שירות קרבי בצה"ל, אחרי שגם עשיתי שנת שירות בארץ. אלה היו 3 שנים הכי מדהימות ומספקות שעשיתי ואני לא מתחרטת על רגע אחד ולא מרגישה

שבזבזתי את הזמן שלי. רק מרגישה שעשיתי את הדבר הנכון. וכרגע אני יושבת בבסיס ותוהה איך הכל מתחבר? איך כל מה שאני עושה במדינה, ומה שאחים שלי וההורים שלי עושים,

איך כל זה מתחבר?

איך זה שההורים שלי עזבו את כל הטוב שהיה להם באתיופיה ועלו לארץ הקודש רק כדי להגיע ליחסים, מתוך אמונה שלמה ואמיתית.

זה שאני ואחים שלי, סיימנו או עודנו משרתים שירות קרבי בצה"ל וכל מה שכתבתי, כל הגזענות והשנאה, איך כל זה מתחבר אחד לשני

ואיך עדיין יש אנשים ששום נורה אדומה לא נדלקת להם אחרי שהם נחשפים לאפליות שקורות בארץ?

אבל אין מה לדאוג, אני ממשיך לחיות בארץ ואמשיך לתקן אותה.

כי האדמה בוערת אבל אין לנו אדמה אחרת.

כי החברה חשובה לי, כי היא שלי. ואני יודעת שיש עוד אנשים שחושבים כמוני, שיש עוד אנשים שאכפת להם ושדוגלים בחינוך ואהבת חיים.

סלמון טקה, נוח על משכבך בשלום ומי יתן ויעשה צדק במקרה המזעזע הזה.

וכל מי שהגיע לחלק הזה בפוסט, אני שמחה. ואני קוראת לכם לרדוף צדק, לצעוק את הצדק, לדרוש שוויון ולהמשיך בחינוך לשוויון ערך האדם.

אני איתכם ויש עוד כמוני, צאו לאור ותצעקו.

אם אתם מתכוונים לעבור הלאה כי זה עוד פוסט ארוך וקראתם אלף כאלה, תצמצמו כל אינטרקציה שיש לכם איתי באופן כללי.

כי אם אתם כאלה, אז אתם מזכירים לי איזה אחד שבדיוק דיברתי איתו על ההפגנות שהיו אתמול. הוא אמר לי "שההפגנות שלכם מוציאות אתכם רק גרוע יותר".

שבגללן הוא מסתכל על כלונו אותו דבר ושחבל כי יש גם אנשים טובים שלא עושים שום דבר רע בניגוד למי שהיה בהפגנה אתמול.

אבל הוא גם אמר שהחברה לא מעניינת אותו ושאלם הוא היה צעיר יותר, נניח אחרי צבא, הוא היה יורד מהארץ עם כל המשפחה שלו. אז אני לא אתמקד בו עכשיו.

מעולם בחיי לא הצדקתי אלימות, מכל סוג שהוא. אני חושבת שזו מלחמה של אש באש וכלונו למדנו עוד מזמן שמלחמות כאלה לא עושים.

אני גם חושבת, בעצם יודעת, שהצטבר אצלנו כעס ותסכול, עצבות ותחושת בגידה במשך הרבה מאוד זמן, ושנחנו בני אדם אז הוא יוצא בכל מיני צורות. ראיתי את זה הרבה, אצל כל בני האדם.

ועדיין, שום דבר לא מצדיק פגיעה באנשים חפים מפשע.

וראיתי תמונות שלא רציתי לדעת שהתממשו.

אבל אני רק רוצה שתדעו שכשאני או אחי או בת דודה שלי ננסיים למקום שמצריך בידוק בכניסה אלי, אנחנו מתעכבים.